

**รายงานผลการดำเนินการ
เพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต
และประพฤติมิชอบ
ประจำปีงบประมาณ 2567**

• **สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาธราวาส เขต 2**

**สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ**

คำนำ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต ๒ ได้ประเมินความเสี่ยงและผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๒ เหตุการณ์ดังนี้

๑. การจัดซื้อจัดจ้าง
๒. การบริหารงานบุคคล

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต ๒ ได้จัดการความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงและผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยได้ดำเนินการสรุปผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยง การทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เพื่อจัดการความเสี่ยงมีมาตรการลดความเสี่ยง เพื่อให้พฤติกรรมอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ทั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อให้พฤติกรรมความเสี่ยงที่ข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต ๒ ลดลง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต ๒

สารบัญ

หน้า

คำนำ	
สารบัญ	
ส่วนที่ ๑ บทนำ	
๑. หลักการและเหตุผล	๑
๒. วัตถุประสงค์	๒
๓. ศัพท์เฉพาะ คำนิยาม	๓
ส่วนที่ ๒ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	
ขั้นตอนที่ ๑. การคัดเลือกกระบวนการ หรือโครงการ	๕
ขั้นตอนที่ ๒. การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	๕
ขั้นตอนที่ ๓. การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงทุจริต	๖
ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๗
ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	๘
ส่วนที่ ๓ สรุปผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพัตมีขอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗	๙

ส่วนที่ ๑

บทนำ

หลักการและเหตุผล

การทุจริตคอร์รัปชัน การติดสินบนในภาครัฐเป็นปัญหาร้ายแรงปัญหาหนึ่งของสังคมไทยที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมอย่างมาก รูปแบบการทุจริต ในภาครัฐมีการกระจายตัว และมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้นอยู่ทุกระดับจากปัญหาดังกล่าวหน่วยงานภาครัฐได้ตระหนักถึงความสำคัญในการแก้ไขปัญหา จึงมีการแก้ไขปัญหาการติดสินบน โดยมีการลงโทษเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องกับสินบนอย่างจริงจัง รวมทั้งพัฒนาระบบการอนุมัติ อนุญาตให้มีความโปร่งใส การลดขั้นตอนการปฏิบัติงานลดการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ ตลอดจนมีการเปิดเผยข้อมูลลงในระบบดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง ทำให้ภาคประชาชนมีความตื่นตัวในการจับตามอง การดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐ จึงเกิดการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนในการตรวจการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ จึงส่งผลต่อมุมมองของผู้ตอบแบบสอบถามที่มองว่าปัญหาการติดสินบนและการคอร์รัปชันถูกแก้ไขไปในทางที่ดีขึ้น

การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ มุ่งเน้นให้ ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดภัยการทุจริตและประพฤติมิชอบ มุ่งเน้นการ ปรับ “ระบบ” เพื่อลดจำนวนคดีทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานภาครัฐ โดยการพัฒนาเครื่องมือ เพื่อสร้างความโปร่งใส มุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมและมาตรการในการต่อต้านการทุจริต ที่มีประสิทธิภาพและเท่าทันต่อพลวัตของการทุจริตรวมถึงการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต เพื่อให้หน่วยงาน ภาครัฐ มีมาตรการ ระบบหรือแนวทาง ในบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต

มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต ๒ ดำเนินการวางระบบการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในส่วนราชการเป็นประจำทุกปีและ รายงานผลการปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชา และตามระยะเวลาที่กำหนด ดังนั้น เพื่อเป็นการยกระดับการประเมิน ความเสี่ยงการทุจริตให้สามารถขับเคลื่อนการดำเนินการเพื่อนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อ เป็นเครื่องมือหนึ่งในการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ได้อย่างเป็นรูปธรรม การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ดี (Good Governance) ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญ ในการบริหาร จัดการองค์การให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และน่าเชื่อถือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักการควบคุม การทุจริตคอร์รัปชัน (Corruption Control) ซึ่งหมายถึง การไม่กระทำและไม่สนับสนุนการทุจริต พร้อมทั้งร่วมมือกันควบคุมไม่ให้เกิดการทุจริตในองค์กร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต ๒ ได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อเป็นหลักประกันความเชื่อมั่นการดำเนินการไม่มีโอกาสเกิดการทุจริต หรือหากมีโอกาสที่จะเกิดการทุจริตก็ จะสามารถบริหารจัดการ ยับยั้งความเสียหายที่จะเกิดขึ้น ได้อย่างรวดเร็ว เพราะมีมาตรการควบคุม ความเสี่ยง การทุจริตที่เหมาะสม และสมเหตุสมผล หรือหากเกิดความเสียหายก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าที่ไม่มีแผน บริหารจัดการความเสี่ยง

การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัย และควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจ เกิดการทุจริตประเภทของความเสี่ยง แบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk: S) หมายถึง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมายและพันธกิจในภาพรวมที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และเหตุการณ์ภายนอกที่ส่งผลต่อกลยุทธ์ที่กำหนดไว้และการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ไม่เหมาะสม รวมถึงความไม่สอดคล้องกันระหว่างนโยบายเป้าหมายกลยุทธ์ โครงสร้างองค์กร ภาวะการแข่งขัน ทรัพยากรและสภาพแวดล้อม อันส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายองค์กร

๒. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk: O) เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลหรือผลการปฏิบัติงาน โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยง เนื่องจากระบบภายในขององค์กร/กระบวนการเทคโนโลยี หรือนวัตกรรมที่ใช้/บุคลากร/ความเพียงพอของข้อมูล ส่งผลต่อประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการดำเนินโครงการ

๓. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk: F) เป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารงานงบประมาณและการเงิน เช่น การบริหารการเงินที่ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม ทำให้ขาดประสิทธิภาพ และไม่ทันต่อสถานการณ์ หรือเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์กร เช่น การประมาณการงบประมาณไม่เพียงพอ และไม่สอดคล้องกับขั้นตอน การดำเนินการ เป็นต้น เนื่องจากขาดการจัดหาข้อมูล การวิเคราะห์ การวางแผน การควบคุม และการจัดทำรายงานเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงบประมาณ และการเงินดังกล่าว

๔. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk: C) เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่าง ๆ โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยง เนื่องจากความไม่ชัดเจน ความไม่ทันสมัยหรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ รวมถึงการทำนิติกรรมสัญญา การร่างสัญญาที่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน

การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตในครั้งนี้นำเอาความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ มาดำเนินการวิเคราะห์ตามกรอบมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) และตามบริบทความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต ๒ การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนนี้ จะช่วยให้ทราบถึงความเสี่ยงทุจริตที่เกิดขึ้น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นมาตรการในการป้องกัน ลด และปิดโอกาสการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ตามภารกิจของหน่วยงาน ตลอดจนสนับสนุนให้มีการออกแบบและปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสม

๒. เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ประหยัด ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดียืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม ถูกกฎหมาย โปร่งใส และตรวจสอบได้

๓. เพื่อให้ประชาชนเกิดความมั่นใจต่อการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมั่นใจในระบบธรรมาภิบาล และความซื่อตรงขององค์กร

ศัพท์เฉพาะ คำนิยาม

ศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
<p>ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)</p>	<p>ความเสี่ยง : เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอนและมีความเป็นไปได้ที่อาจจะเกิดขึ้น</p> <p>ทุจริต : การใช้อำนาจรัฐในทางที่ผิด : การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤตินิชอบและการรับสินบน หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต</p> <p>ปัญหา หรือความต้องการ : ของผู้รับบริการ หรือ “ธุรกิจตัวกลาง” หรือ Third Party หรือ Customs Broke หรือที่เรียกชื่ออย่างอื่น สำหรับด้านการอนุมัติ อนุญาต ให้ถือว่าเป็นความเสี่ยงการทุจริตเนื่องจากความยุ่งยาก (Pain point) อุปสรรคของหรือความต้องการของผู้ขอรับบริการ ในแต่ละจุดสัมผัสของการให้บริการเป็นจุดเสี่ยงหรือเป็นสื่อการเรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะมียุทธศาสตร์เท่าใด นำสู่การจ่ายเงินและค่าธรรมเนียมในระบบ หรืออาจมีการเอื้อประโยชน์ หรือการตอบแทนบุญคุณในรูปแบบต่างๆอาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม</p>
<p>สินบน Bribery</p>	<p>หมายถึง การเสนอ การสัญญา การให้การรับ การเรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะมียุทธศาสตร์เท่าใด (ผลประโยชน์นั้นเป็นได้ทั้งในรูปแบบตัวเงินและ ไม่ใช่ตัวเงิน) ทั้งทางตรงและทางอ้อม และไม่ว่าจะเป็นสถานที่ใดๆ ก็ตาม โดยเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการโน้มน้าวหรือตอบแทนเพื่อให้บุคคลกระทำหรือละเว้นการกระทำอันเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามหน้าที่ของบุคคลนั้น</p>
<p>ของขวัญ</p>	<p>เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่กันเพื่ออภัยภัยไมตรีให้เป็นรางวัลให้โดยเสนหา ให้เพื่อการสงเคราะห์หรือให้เป็นสินน้ำใจ และให้หมายความรวมถึงประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณเป็นเงินได้ เช่น การให้สิทธิพิเศษซึ่งมิใช่เป็นสิทธิที่จัดไว้สำหรับบุคคลทั่วไป ในการได้รับการลดราคาทรัพย์สินหรือการได้รับบริการ หรือการรับการฝึกอบรม หรือการรับความบันเทิง ตลอดจนการออกค่าใช้จ่ายในการเดินทาง หรือท่องเที่ยว ค่าที่พัก ค่าอาหาร หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียว และไม่ว่าจะให้เป็นบัตร ตั๋ว หรือหลักฐานอื่นใด การชำระเงินให้ล่วงหน้า หรือการคืนเงินหรือสิ่งของให้ในภายหลัง</p>

ศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ตามธรรมจรรยา	มาตรา ๑๒๘ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบประกาศ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่องหลัก เกณฑ์การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของ เจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๓ ให้นิยาม “การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดตามธรรมจรรยา” หมายความว่า การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากญาติหรือ บุคคลที่ให้แก่ในโอกาสต่าง ๆ โดย ปกติตามขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือวัฒนธรรม หรือให้กันตาม มารยาทที่ปฏิบัติกัน
ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบ หรือเหตุการณ์ที่อาจจะ ความเสี่ยงการทุจริตในอนาคต
โอกาส (Likelihood)	โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต
ผลกระทบ (Impact)	ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้น ทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็น ตัวเงิน
ระดับความรุนแรง ของความเสี่ยงการ ทุจริต (Risk Score)	คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยง การทุจริต ที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)

ส่วนที่ ๒

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต ๒ ดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนในการปฏิบัติงาน โดยวิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มีขั้นตอนหลัก ๕ ขั้นตอน และตารางประกอบการประเมิน ดังนี้

- ๑) การคัดเลือกกระบวนการ หรือโครงการ
- ๒) การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
- ๓) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- ๔) การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- ๕) การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการ หรือโครงการ

เป็นการค้นหากระบวนการซึ่งเป็นภารกิจหลักของหน่วยงานที่มีความเสี่ยงการทุจริต การค้นหาความเสี่ยงการทุจริตอาจค้นหามาจากความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor) ในขั้นตอนนี้เป็นการตั้งสมมุติฐานหรือ เป็นการพยากรณ์ล่วงหน้าที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเพิ่มเติม (Scenario) เป็นการมองข้อมูลไปข้างหน้า (Forward looking information) โดยไม่คำนึงว่าหน่วยงานมีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้วหรือไม่ โดยการมองความเสี่ยงการทุจริตด้วยข้อมูลที่เลวร้ายที่สุด (Worst Case) หลักการที่สำคัญ ต้องไม่เอาปัญหาหรือข้อจำกัดจากการบริหารงานในปัจจุบัน เช่น ทรัพยากร คน พาหนะ ระบบเทคโนโลยี ไม่มีหรือไม่พอ บุคลากรไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ไม่มีจิตสำนึก ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่การดำเนินงานอาจไม่บรรลุเป้าหมายมาปนกับความเสี่ยงการทุจริต เพราะจะทำให้ละเลยการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๒ การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

เป็นขั้นตอนหลังจากที่หน่วยงานตกลงร่วมกันว่าจะนำกระบวนการใดมาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน หลังจากนั้นให้หน่วยงานนำกระบวนการนั้นมาระบุรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงานในกระบวนการนั้น และทำการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอน โดยการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตให้อธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติกรรมการทุจริตที่ในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน ให้ละเอียดและชัดเจนมากที่สุดว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร โดยเฉพาะรายละเอียดในส่วนที่เจ้าหน้าที่รัฐเข้าไปมีพฤติกรรมทุจริตอย่างไร โดยผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบกระบวนการหรือโครงการ (Risk Owners) และตัวแทนของหน่วยงานอาจมีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกด้วยก็ได้ เนื่องจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต Risk Owners ส่วนใหญ่ไม่ยอมรับหรือบิดเบือนในความบกพร่องของตนเอง ผู้ประเมินความเสี่ยงการทุจริตจึงไม่ใช่ Risk Owners เท่านั้น

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต ๒ กำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน ตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือด้านโอกาส (Likelihood) และด้านผลกระทบ (Impact) และการให้คะแนนทั้ง ๒ ปัจจัย รายละเอียด ดังนี้

- ◆ โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่ หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ
- ◆ ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

ตารางที่ 1 เกณฑ์โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (likelihood)

โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (likelihood)	
5	เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูงมาก (ร้อยละ 10 ขึ้นไป)
4	เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูง (ร้อยละ 10)
3	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นบางครั้ง (ร้อยละ 5)
2	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นน้อยมาก (น้อยกว่าร้อยละ 3)
1	เหตุการณ์ที่ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น (ไม่เกิดขึ้นเลย)

ตารางที่ 2 เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
5	เกิดความเสียหายต่อหน่วยงาน บุคลากรถูกชี้มูลความผิดเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม
4	หน่วยตรวจสอบจากภายนอก เข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง
3	มีการส่งเรื่องร้องเรียนและตั้งคำถามต่อการทำงาน
2	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงบุคลากรภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส

1

แทบจะไม่มี

เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk: E)	๑๕ - ๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk: H)	๙ - ๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk: M)	๔ - ๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk: L)	๑ - ๓ คะแนน

นำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตและโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ออกตามรายสีเขียว สีเหลือง สีส้ม และสีแดง โดยระบุสถานะของความเสี่ยงในช่องสี ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสี มีรายละเอียด ดังนี้

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก

Risk Score					
โอกาสเกิด	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต โดยให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินงาน โดยการให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตโดยพิจารณาจากขั้นตอนการดำเนินงานพิจารณา จาก ๒ ปัจจัย

คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และ ผลกระทบ (Impact) จะได้ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) ว่าอยู่ในระดับ สูงมาก สูง ปานกลาง หรือต่ำตามเกณฑ์ที่หน่วยงานได้กำหนดไว้ โดยตารางการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต และระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ} \times \text{ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่าง ๆ}$$

ซึ่งจัดแบ่งเป็นระดับ ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน (๔ Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงสีสัญลักษณ์
ระดับสูงมาก (Extreme)	๑๕ - ๒๕ คะแนน	มีมาตรการลด และประเมิ นซ้ำหรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
สูง (High)	๙ - ๑๔ คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ปานกลาง (Moderate)	๔ - ๘ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มี มาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
ต่ำ (Low)	๑ - ๓ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการ หมายถึง วิธีการหรือแนวทางที่กำหนดขึ้นเพื่อควบคุม หรือลดโอกาส ความเสี่ยงการทุจริต โดยความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในโซนสีแดง (Red Zone) จะถูกเลือกมาทำแผนบริหารจัดการ ความเสี่ยงการทุจริต เป็นลำดับแรก ส่วนลำดับความเสี่ยงที่อยู่ในโซนสีส้ม สีเหลืองจะถูกเลือกในลำดับต่อมา มาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริตอาจมีหลากหลายวิธีการ หน่วยงานควรทำการคัดเลือก วิธีที่ดีที่สุด และ ประเมินความคุ้มค่า และความเหมาะสมกับระดับความเสี่ยงการทุจริตที่ได้จากการประเมินมาประกอบด้วย การจัดทำแผนบริหารจัดการ ความเสี่ยง การทุจริตให้นำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Key Controls in place) มาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด ดี พอใช้ หรืออ่อน เพื่อพิจารณาจัดทำมาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม (Further Actions to be Taken) โดยมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ควรเชื่อมโยงให้มีความสอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้ และต้องมีการติดตามเพื่อประเมินการบริหารความเสี่ยง การทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารจัดการ ความเสี่ยงการทุจริตที่กำหนดไว้เพื่อเป็นการยืนยันผลว่า มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตมีประสิทธิภาพ มากน้อยเพียงใด หรืออาจต้องเพิ่มเติมหรือปรับแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตใหม่ หากพบว่ารูปแบบ การทุจริตหรือมีสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

ส่วนที่ ๓

สรุปผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๒ ได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน จำนวน ๒ ประเด็นได้แก่

๑. การจัดซื้อจัดจ้าง
๒. การบริหารงานบุคคล

การจัดซื้อจัดจ้าง

- มีการสร้างความรู้ ปลุกจิตสำนึก กระตุ้นให้มีความระอวย เข้าใจต่อการทุจริต และกำชับโทษ
การทุจริต โดยจัดกิจกรรมโดยให้เจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรม ประชุม เพื่อเพิ่มพูนความรู้

- มีการกำหนดติดตาม ตรวจสอบเอกสารอย่างสม่ำเสมอ

การบริหารงานบุคคล

- ตรวจสอบคุณสมบัติผู้สมัครครูผู้ช่วยตามประกาศรับสมัครสอบให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่

ก.ค.ศ. กำหนด

- มอบให้สถาบันอุดมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการจัดทำข้อสอบ

- แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสัมภาษณ์ที่ไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้เข้าสอบ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต ๒ จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยงและมีมาตรการลดความเสี่ยง เพื่อให้พฤติกรรมอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ทั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อให้พฤติกรรมความเสี่ยงที่ข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต ๒ ลดลงหรือไม่เกิดพฤติกรรมความเสี่ยงนั้นๆ อีก ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวได้รับความร่วมมือจากข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษาอย่างดียิ่ง ข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษามีความตระหนักรู้ ความเข้าใจและร่วมกันสอดส่องพฤติกรรมความเสี่ยงให้ลดน้อยลง หรือไม่ให้เกิดขึ้น โดยเปิดโอกาสให้ทุกคน ทุกกลุ่มได้เสนอแนวคิด/ออกแบบกิจกรรมต่างๆ เพื่อจัดการความเสี่ยงหรือลดความเสี่ยงทำให้ข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนมีส่วนร่วมขับเคลื่อนเขตพื้นที่การศึกษาเป็น “เขตสุจริต”

รายงานผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ตารางที่ ๑ เหตุการณ์ความเสี่ยงและมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.

๒๕๖๗

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	Risk Score (L x I)			มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หมายเหตุ
		Likelihood	Impact	Risk Score (ระดับความเสี่ยง)			
๑	การจัดซื้อจัดจ้าง						
	๑. การเลือกวิธีการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจงเพื่อให้ได้มาคู่สัญญาที่อาจมีการเอื้อประโยชน์พวกพ้อง มีการติดสินบนตกลงกันไว้แล้ว	๒	๔	๘ (ปานกลาง)	๑. สร้างความรู้ ปลูกจิตสำนึก กระตุ้นให้มีความระมัดระวังใจต่อการทุจริต และการรับสินบนและความตระหนักแก่เจ้าหน้าที่เกี่ยวกับระเบียบ และกำชับโทษการทุจริต ๒. ให้เจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรม ประชุม เพื่อเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ๓. แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับติดตาม ตรวจสอบ เอกสารอย่างสม่ำเสมอ	๑. เจ้าหน้าที่ มีจิตสำนึกในการปฏิเสธการรับ ของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ ๒. เจ้าหน้าที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ๓. ไม่มีเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ ของคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่	

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต และประพฤตินิชอบ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	Risk Score (L x I)			มาตรการในการบริหาร จัดการความเสี่ยงการทุจริต	ผลการดำเนินการตามวิธีการใน การบริหารจัดการความเสี่ยง	หมายเหตุ
		Likelihood	Impact	Risk Score (ระดับความเสี่ยง)			
	<p>๒. การตรวจรับพัสดุ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ไม่ตรงตามรูปแบบรายการ/ รายละเอียดคุณลักษณะ เฉพาะที่กำหนดไว้ในสัญญา โดยมีการรับเงินหรือ ผลประโยชน์จากผู้ขายหรือผู้ รับจ้าง - มีการตรวจรับงานจ้างโดยไม่ มีการลงพื้นที่ไปตรวจงานจริง - มีการให้สินบน/ของขวัญ/การ เลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การ เอื้อประโยชน์ให้คู่สัญญา 	๔	๒	๘ (ปานกลาง)	<p>๑. แต่งตั้งผู้ตรวจรับพัสดุ/ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ หลายกลุ่มตามความ เหมาะสม</p> <p>๒. สร้างความเข้าใจและ ความตระหนักแก่ผู้ตรวจ รับ/คณะกรรมการตรวจรับ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ระเบียบ แนวทางการใช้จ่ายเงิน และ สร้างค่านิยมสุจริต</p> <p>๓. สร้างความรู้ ปลูก จิตสำนึก กระตุ้นให้มีความ ระอวยเข้าใจต่อการทุจริต และการรับสินบนและ ความตระหนักแก่เจ้าหน้าที่ เกี่ยวกับระเบียบ และกำชับ โทษการทุจริต</p>	<p>๑. เจ้าหน้าที่ มีจิตสำนึกในการ ปฏิเสธการรับ ของขวัญและของ กำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติ หน้าที่</p> <p>๒. เจ้าหน้าที่มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ระเบียบ แนว ทางการใช้จ่ายเงิน และสร้าง ค่านิยมสุจริต</p> <p>๓. ไม่มีเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ ของ คณะกรรมการและเจ้าหน้าที่</p>	

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต และประพฤตินิชอบ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	Risk Score (L x I)			มาตรการในการบริหาร จัดการความเสี่ยงการทุจริต	ผลการดำเนินการตามวิธีการในการ บริหารจัดการความเสี่ยง	หมายเหตุ
		Likelihood	Impact	Risk Score (ระดับความเสี่ยง)			
๒.	การบริหารงานบุคคล						
	๑. การย้ายข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่ง ครู - คณะกรรมการให้คะแนน ย้ายครู อาจมีการให้คะแนนที่ ไม่เป็นธรรม โดยช่วยเหลือผู้ยื่น ย้ายครูที่เกี่ยวข้องกับการให้ สินบน	๔	๒	๘ (ปานกลาง)	ตรวจสอบการให้คะแนน ของคณะกรรมการ ให้คะแนน	๑. ไม่มีเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ ของ คณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ ๒. เจ้าหน้าที่ มีจิตสำนึกในการ ปฏิเสธการรับของขวัญและของ กำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่	
	๒. สอบแข่งขันเพื่อบรรจุ และแต่งตั้งบุคคลเข้ารับ ราชการเป็นข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครูผู้ช่วย - อาจมีการติดสินบน เจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติ ผู้สมัครสอบครูผู้ช่วย - กระบวนการจัดทำข้อสอบ อาจมีการทุจริต	๓	๒	๖ (ปานกลาง)	- ตรวจสอบคุณสมบัติ ผู้สมัครครูผู้ช่วย ตามประกาศรับสมัครสอบ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด - มอบให้สถาบันอุดมศึกษา ที่มีประสบการณ์ในการ จัดทำข้อสอบ - แต่งตั้งคณะกรรมการสอบ สัมภาษณ์ที่ไม่มีส่วน ได้ส่วนเสียกับผู้เข้าสอบ	๑. ไม่มีเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ ของ คณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ ๒. เจ้าหน้าที่ มีจิตสำนึกในการ ปฏิเสธการรับของขวัญและของ กำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่	

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต และประพฤติมิชอบ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	Risk Score (L x I)			มาตรการในการบริหาร จัดการความเสี่ยงการทุจริต	ผลการดำเนินการตามวิธีการในการ บริหารจัดการความเสี่ยง	หมายเหตุ
		Likelihood	Impact	Risk Score (ระดับความเสี่ยง)			
	- เจ้าหน้าที่สอบสัมภาษณ์อาจ ดำเนินการสอบที่ไม่เป็น ธรรม โดยช่วยเหลือผู้สมัคร สอบที่เกี่ยวข้องกับการให้ สินบน				รวมทั้งแต่งตั้งผู้มี ประสบการณ์เฉพาะด้าน - มีการตรวจสอบในทางลับ		

